

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ**

УДК 657

Комарницький Павло Павлович

**ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛЬНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ
ПІДПРИЄМСТВА**

АВТОРЕФЕРАТ

дипломної роботи на здобуття

ступеня вищої освіти магістр

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування»

Миколаїв-2019

Магістерська робота є рукопис.

Робота виконана на кафедрі обліку і аудиту Чорноморського національного університету імені Петра Могили Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор
Великий Юрій Володимирович
Чорноморський національний університет
імені Петра Могили (м. Миколаїв)

Рецензент: Кандидат економічних наук, доцент (б.в.з.)
Полетаєв Олексій Олександрович
Чорноморський національний університет
імені Петра Могили (м. Миколаїв)

Захист відбудеться 22 лютого 2019 р. о 10:00 годині на засіданні спеціалізованої комісії у Чорноморському національному університеті імені Петра Могили за адресою: 54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10, аудиторія 10-313.

З магістерською роботою можна ознайомитися у бібліотеці Чорноморського національного університету імені Петра Могили (54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10).

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Необхідність переходу до використання відновлюваних джерел енергії з кожним роком стає все більш актуальною. Нетрадиційні та відновлювані джерела енергії стали останнім часом одним із важливих критеріїв сталого розвитку світової спільноти. Здійснюється пошук нових і вдосконалення існуючих технологій, виведення їх до економічно ефективного рівня та розширення сфер використання.

Україна дотримується світових тенденцій, спрямованих на розробку і впровадження програм економії енергоресурсів, підвищення енергоефективності і скорочення використання традиційних видів палива, прискорення темпів розвитку енергетики, з використанням відновлюваних джерел енергії, а також збільшення їх складової в загальному енергобалансі країни. Розробляючи стратегічні програми розвитку енергетики, що передбачає, у тому числі, можливість переходу до «низьковуглецевої» економіки, уряд прагне створити сприятливий інвестиційний клімат для компаній, працюючих у сфері розвитку альтернативної енергетики, щоб притягнути потенційних вітчизняних і іноземних інвесторів.

Наша країна володіє значним потенціалом розвитку відновлюваних джерел енергії: як технічно можливим, так і економічно доцільним. Міжнародне агентство з відновлюваних джерел енергії (IRENA) у січні 2017 року здійснило проект з дослідження потенціалу використання ВДЕ у країнах Південно-Східної Європи – «Cost competitive renewable power generation: potential across SEE». За результатами проведеного дослідження було виявлено, що Україна володіє найбільшим серед країн Південно-Східної Європи технічним потенціалом впровадження ВДЕ – 408,2 ГВт. Найбільшою є технічна можливість застосування вітрових та сонячних електростанцій: 321 ГВт та 71 ГВт відповідно.

За темпами введення в експлуатацію нових потужностей вітроелектростанцій, у рівнянні з іншими країнами пострадянського простору України знаходиться на першому місці. За останні три роки в Україні залучили понад 700 млн. євро інвестицій в розвиток альтернативних джерел енергії. Такі дані представлені в звіті про роботу вітроенергетичного сектора України в 2017 році, що підготувала Українська вітроенергетична асоціація.

Враховуючи активне зростання інвестиційної діяльності підприємств, що працюють в секторі альтернативної енергетики, необхідною є критична оцінка існуючих підходів до визначення сутності інвестицій, насамперед – капітальних, чітке формулювання їх змісту відповідно до завдань бухгалтерського обліку та аналізу та формування на цій основі єдиної якісної системи обліково-аналітичного забезпечення процесу управління капітальними інвестиціями підприємства.

Проблеми управління та бухгалтерського обліку капітальних інвестицій отримали певне висвітлення в працях як вітчизняних учених, серед яких доречно відзначити розробки І.О. Бланка, С.Ф. Голова, Б.І. Валуєва, А.А. Пересади, М.В. Кужельного, В.В. Сопка,

В.П. Завгороднього, Я.Д. Крупки, Ф.Ф. Бутинця, В.І. Єфіменко, так і зарубіжних – А.Д. Шеремета, В.Ф. Палія, Глен А. Велша, Д. Кондуела, Дж. Блейка, Р. Ентоні, Л.З. Шнейдермана, М.І. Кутера, Х. Андерсона та інших.

Науковцями удосконалено облік капітальних інвестицій, обґрунтовано понятійний апарат, а також вирішено комплекс питань, пов'язаних із відокремленням процесу здійснення та результатів інвестування у системі бухгалтерських рахунків та фінансової звітності, розроблено відповідні регістри для покращання інформаційного відображення фінансування інвестицій у звітності підприємств. Праці вітчизняних вчених характеризуються вагомими науковими результатами, проте залишаються невирішеними окремі питання.

Визнаючи значний внесок цих дослідників, необхідно відзначити, що сучасні умови ставлять нові завдання, вимагають комплексного підходу до процесу формування і передачі якісної обліково-аналітичної інформації для забезпечення обґрунтованості прийняття управлінських рішень стосовно капітальних інвестицій на підприємстві.

Актуальність вище зазначених проблем та необхідність удосконалення діючих систем обліку і аналізу капітальних інвестицій, які б дозволили ефективно управляти процесом інвестування на рівні підприємства, визначили вибір теми, її цільову направленість та основні завдання.

Мета і завдання дослідження Метою магістерського дослідження є теоретичне і методичне обґрунтування положень та розробка практичних рекомендацій з удосконалення системи обліково-аналітичного забезпечення управління капітальних інвестицій на підприємстві.

Досягнення визначеної мети передбачає постановку та вирішення наступних **завдань**:

- визначити основні тенденції розвитку інвестиційної діяльності, характерні для підприємств вітроенергетики;
- розкрити економічний зміст терміну «капітальні інвестиції» з метою узгодження його тлумачення з бухгалтерським трактуванням;
- виділити ознаки класифікації інвестицій, що забезпечать їх достовірну оцінку та відображення в системі бухгалтерського обліку;
- надати загальну організаційно-економічну характеристику ПАТ «Вітряний парк Очаківський», в тому числі, і в частині операцій з капітальними інвестиціями;
- внести пропозиції стосовно удосконалення системи обліково-аналітичного забезпечення управління капітальними інвестиціями на підприємстві ПАТ «Вітряний парк Очаківський» застосовуючи комплексний підхід;
- проаналізувати ефективність капітальних інвестицій у процесі їх впровадження на підприємство.

Об'єктом дослідження є процес бухгалтерського обліку, контролю та аналізу операцій з капітальними інвестиціями на підприємствах вітроенергетики.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та організаційно-методичні положень бухгалтерського обліку, контролю та аналізу операцій з капітальними інвестиціями.

Методи дослідження. В роботі використані як загальнонаукові, так і спеціальні методи дослідження економічних явищ та процесів. Методи теоретичного узагальнення, групування і порівняння дали можливість визначити економічно-правову сутність капітальних інвестицій та розробити їх класифікацію для потреб обліку і управління. Дослідження теоретико-методичних засад обліку капітальних інвестицій в частині формування системи обліково-аналітичного управління капітальними інвестиціями проводилося за допомогою методу аналогії, діалектичного методу та системний підходу тощо. Оцінка економічно-організаційного стану підприємства здійснювалася методами аналізу, порівняння, узагальнення. Для наочності відображення процесів, що аналізуються використовувався графічний метод. При розробці рекомендацій щодо удосконалення системи обліково-аналітичного забезпечення управління капітальними інвестиціями були застосовані методи аналізу, синтезу, узагальнення.

Магістерська робота містить пропозиції щодо удосконалення системи обліково-аналітичного забезпечення управління капітальними інвестиціями на ПАТ «Вітряний парк Очаківський» шляхом запровадження системи деталізованих аналітичних рахунків для повноти відображення в обліку операцій, .

В процесі написання роботи використовувались нормативно-правові акти з питань інвестиційної діяльності підприємств, методичний та інструктивний матеріали з бухгалтерського обліку та звітності, національні та міжнародні положення (стандарти), бухгалтерська і фінансова звітність підприємства та праці вітчизняних та закордонних учених.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у наступному: удосконалено систему обліково-аналітичного забезпечення управління капітальними інвестиціями на підприємстві вітроенергетики шляхом конкретизації порядку формування облікової інформації, зокрема: розроблено форми реєстрів аналітичного обліку та порядок здійснення записів у них; застосовано комплексний підхід до побудови системи контролю, розроблено форми внутрішньої звітності, внесено зміни до робочого плану рахунків, запропоновано інструментарій для проведення аналізу ефективності капітальних інвестицій;

Практичне значення одержаних результатів. Розроблені пропозиції та рекомендації можуть використовуватися в практиці ведення

бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в частині операцій з капітальними інвестиціями як на підприємствах вітроенергетики так і будь-яких інших підприємствах з відновлюваної енергетики.

Особистий внесок здобувача. Особистий внесок магістранта полягає у формуванні наукових положень, висновків, напрямків вдосконалення системи обліково-аналітичного забезпечення управління капітальними інвестиціями на підприємстві, які знайшли відображення в одноосібних опублікованих роботах.

Апробація результатів дослідження. Основні положення, результати та висновки доповідалися на міжнародних та внутрішньо університетських конференціях.

Структура та обсяг магістерської роботи. Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел із 84 найменувань та 11 додатків. Основний зміст роботи викладено на 96 сторінках тексту. Магістерська робота містить 9 таблиць, 19 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність обраної теми магістерської роботи, сформульовано мету дослідження та основні завдання, об'єкт, предмет та методи досліджених результатів.

У першому розділі «Теоретичні основи процесу управління капітальними інвестиціями на підприємстві» визначено сучасні тенденції розвитку інвестиційної діяльності підприємств вітроенергетики як в світі, так і в Україні; встановлено сутність та класифікацію капітальних інвестицій для цілей бухгалтерського обліку та управління та проаналізовано нормативно-правове та інформаційне забезпечення обліку капітальних інвестицій на підприємстві.

Вітроенергетика визначена у світі найбільш перспективною галуззю альтернативної енергетики. Цей вид джерела енергії є непрямим формою сонячної енергії, і тому належить до відновлюваних джерел енергії. На сьогоднішній день, вітрова енергетика є перспективним напрямком розвитку у даній галузі.

Україна входить до числа країн, що мають значний вітровий та науково-виробничий потенціал і при цьому гостро потребує власних енергоресурсів. Світовий досвід показує, що найефективніше енергія вітру використовується в морських і прибережних районах, а також в гірських і пересічених місцевостях.

Станом на кінець 2017 року загальна потужність вітроенергетичних установок України складає 594 МВт. (рис. 1).

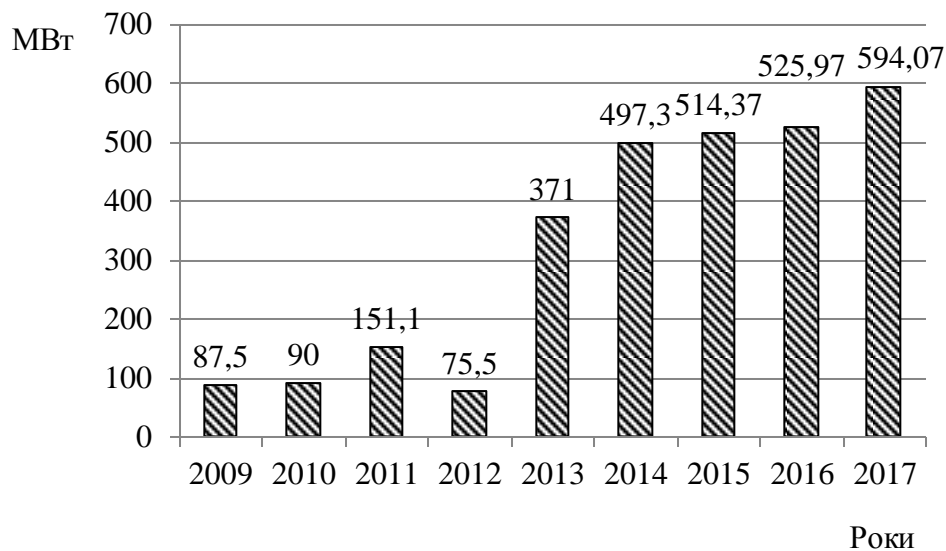

Рис.1. Динаміка розвитку вітроенергетичного сектору на території України та півострова Крим, 2009-2017

За темпами введення в експлуатацію нових потужностей вітроелектростанцій, у рівнянні з іншими країнами пострадянського простору України знаходиться на першому місці. Розподіл вітроенергетичних потужностей по областях материкової частини України представлено на рис. 2.

Рис. 2. Розподіл вітроенергетичних потужностей по областях материкової частини України, МВт, 2017

Завдяки значному промисловому і науково-технічному потенціалу, вигідному географічному положенню, розвинутій транспортній

інфраструктурі, високому освітньому рівню населення, висококваліфікованим трудовим ресурсам Миколаївська область є привабливим для інвестування регіоном на півдні України загалом і для вкладення в альтернативні джерела енергії зокрема. Проте, динаміку капітальних інвестицій в Україні та Миколаївській області за останні роки не можна оцінити однозначно позитивно.

Загалом по Україні у 2014 році відбувся спад обсягів капітальних інвестицій, порівняно з попереднім роком, на 12,2% (рис. 3).

В окремих регіонах інвестування зменшилось більш як удвічі, зокрема це стосувалось областей, на території яких проводиться антитерористична операція, в тому числі в Миколаївській області спад становив 24,7%. Протягом 2015-2016 рр. відбувалось поступове зростання капітальних інвестицій.

Основним джерелом фінансування капітальних інвестицій в Миколаївській області є переважно власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 73,2% загального обсягу. Найменшу частку в загальній структурі капітальних інвестицій займають кошти державного бюджету, і проявляють стійку тенденцію до зниження від 2,17% у 2010 році до 1,17% у 2017 році. Стосовно розподілу капітальних інвестицій за видами активів, в Миколаївській області найбільше вкладають у машини та обладнання, транспортні засоби та нежитлові споруди.

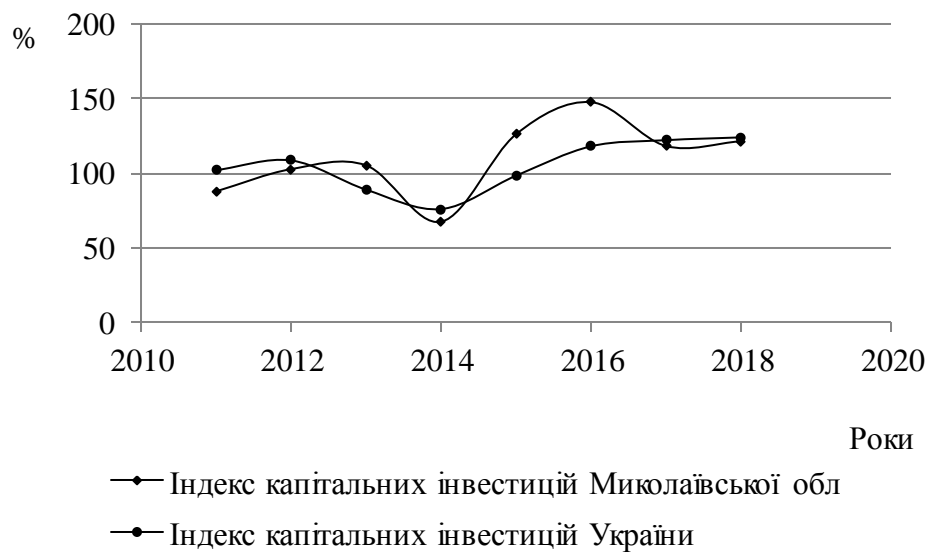

Рис. 3. Динаміка капітальних інвестицій в Миколаївську область за 2011-2018 рр.

У відповідності з висновками міжгалузевого науково-технічного центру вітроенергетики Національної академії наук України частина території області, яка має високий вітроенергетичний потенціал, оцінюється в 10 %, або 2500 кв.км. Одними з найбільш перспективних майданчиків у Миколаївській області є Очаківське та Березанське вітрополя загальною площею 4000 га. Останні вісім років ведеться активна робота по впровадженню в області проектів з виробництва електроенергії з

альтернативних (відновлювальних) джерел енергії. Основними проблемами розвитку вітрополя Миколаївської області є відсутність електричних мереж для приєднання вітроустановок до об'єднаної енергосистеми України.

Дослідження категорії «капітальні інвестиції» в наукових та нормативно-правових джерелах свідчить про неоднозначність підходів та певні відмінності, що може призвести до ускладнення визначення капітальних інвестицій як об'єкту обліку та аналізу. Проведене дослідження доводить, що з розвитком теорії капітальних інвестицій в нормативних документах, навчальній та науковій літературі сформувався три напрями визначення їх сутності, в кожному із яких підкреслюються різні сторони економічної природи капітальних інвестицій. При цьому більшістю нормативних актів та вітчизняних вчених капітальні інвестиції характеризуються або як витрати, або як вкладення, або як інвестиції.

Ми вважаємо, що трактування капітальних інвестицій як витрати є хибним, адже здійснення капітальних інвестицій на відміну від витрат не призводить до зменшення економічних вигід та власного капіталу, а вартість витрачених грошових, матеріальних, трудових та інших ресурсів підприємства формують первісну вартість об'єкта капітальних інвестицій і таким чином капіталізуються.

Виходячи з цього, капітальні інвестиції – це вкладення, акумульовані із різних джерел у будівництво, придбання, виготовлення (створення, вирощування), поліпшення (реконструкцію, модернізацію, технічне переоснащення) основних засобів, нематеріальних активів, інших необоротних матеріальних активів, довгострокових біологічних активів з метою отримання економічних вигід та приросту капіталу.

Класифікація капітальних інвестицій є основою організації бухгалтерського обліку та достовірного відображення інформації про них у звітності підприємства, а виділення класифікаційних ознак має на меті забезпечення користувачів чітко структурованою та релевантною інформацією, здатною впливати на управлінські рішення і приносити реальні позитивні результати в бізнесі.

Дослідивши різні методичні підходи чинних нормативних документів та наших попередників автори дійшли висновку, що найбільш значущими класифікаційними ознаками, які мають бути покладені в основу організації синтетичного та аналітичного обліку капітальних інвестицій, є їх класифікація за об'єктами вкладення, функціональним призначенням, формами відтворення, ступенем завершеності та джерелами формування (рис. 4).

Запропонований підхід до класифікації капітальних інвестицій дасть змогу якісно задовольняти інформаційні потреби різних категорій користувачів та сприятиме ефективному управлінню інвестиційною діяльністю підприємства.

У другому розділі «Формування системи обліково-аналітичного забезпечення управління капітальними інвестиціями на підприємстві» надано організаційно-економічну та галузеву характеристику досліджуваного підприємства, визначено основні елементи системи обліково-аналітичного забезпечення управління капітальними інвестиціями та вдосконалено процес документального оформлення таких операцій на підприємстві.

Сектор відновлюваної енергетики є одним із найбільш інвестиційно привабливих сегментів економіки нашої країни, що активно розвиваються. Зважаючи на стабільне зростання потужностей вітроенергетичного комплексу і активне використання альтернативних джерел енергії в виробничо-господарській діяльності підприємства, та все зростаючу зацікавленість вітчизняних та закордонних інвесторів питання формування цілісної системи обліково-аналітичного забезпечення управління капітальними інвестиціями є надзвичайно актуальним, як для підприємств – виробників відновлюваної енергії, так і для підприємств – інвесторів.

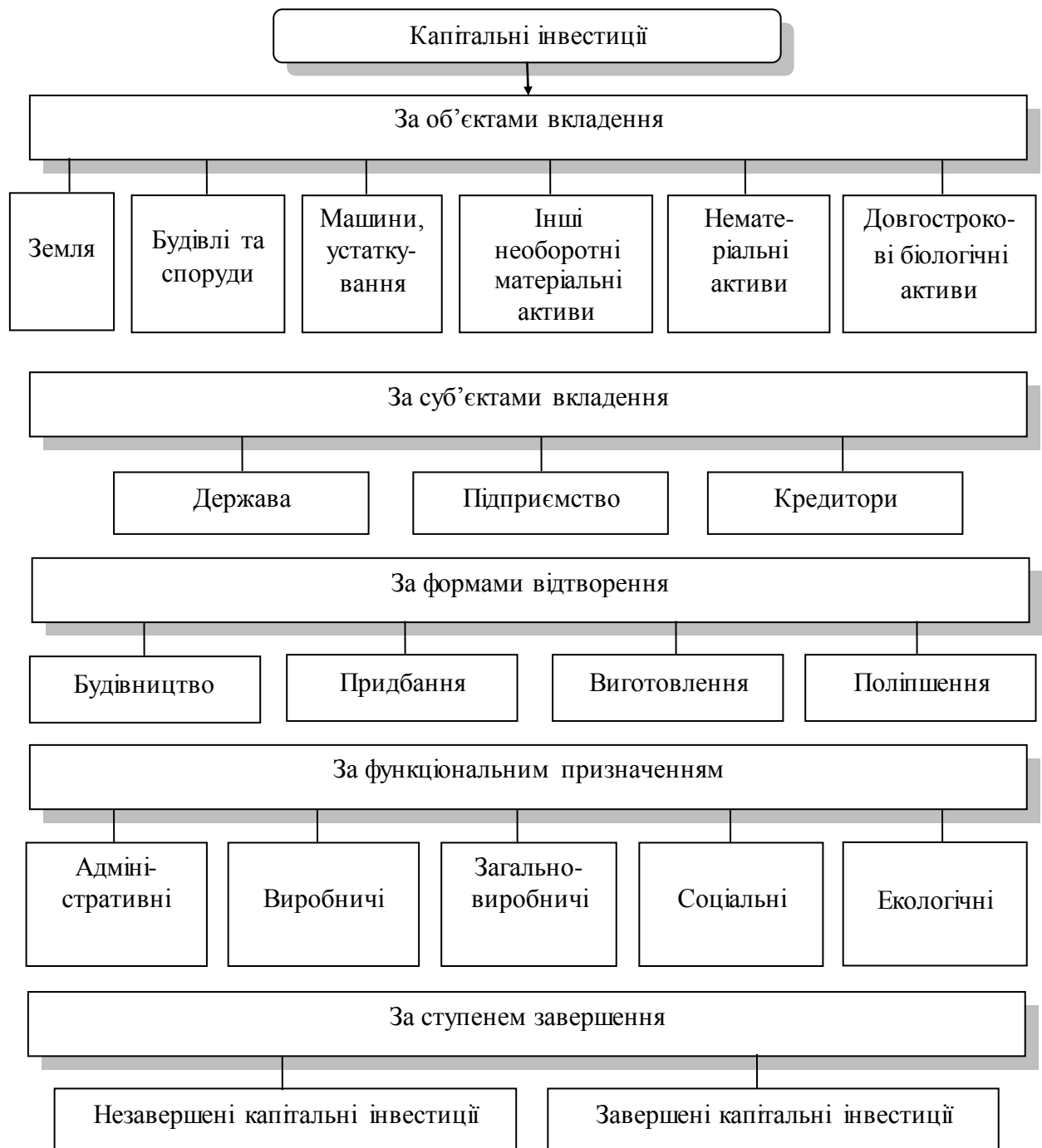

Рис. 4. Класифікація капітальних інвестицій

Для надання організаційно-економічної характеристики було обрано Приватне акціонерне товариство «Вітряний парк Очаківський», що входить до вертикально-інтегрованої групи підприємств «Вітряні парки України». Група компанії «Вітряні парки України» побудувала та експлуатує вісім електростанцій на території України загальною потужністю більш, ніж 215 МВт.

Приватне акціонерне товариство «Вітряний парк Очаківський» засновано в 2011 році керуючою компанією «Вітряні парки України» на території Дмитрівського та Тузлівського вітрополів. Основним видами

діяльності компанії є: виробництво електроенергії, передача електроенергії, та будівництво інших споруд.

Для оцінки фінансового стану та результатів діяльності підприємства був проведений горизонтальний, вертикальний та коефіцієнтний аналіз фінансової звітності ПАТ «Вітряний парк Очаківський» за 2015-2017 рр.

В цілому виробничо-господарську діяльність підприємства протягом трьох років можна оцінити як умовно-задовільну. За даними річного звіту спостерігається позитивна динаміка нарощування обсягів основної діяльності, однак, варто зазначити, що темп зростання в 2017 році становив лише 100,33% від попереднього. Структура виробництва на 99,9% представлена результатом основної діяльності – електроенергією. Динаміка змін основних показників, що характеризують виробничо-господарську діяльність компанії, а саме виручки від реалізації та собівартості виготовленої продукції, свідчить про ефективне провадження основної діяльності (рис. 5).

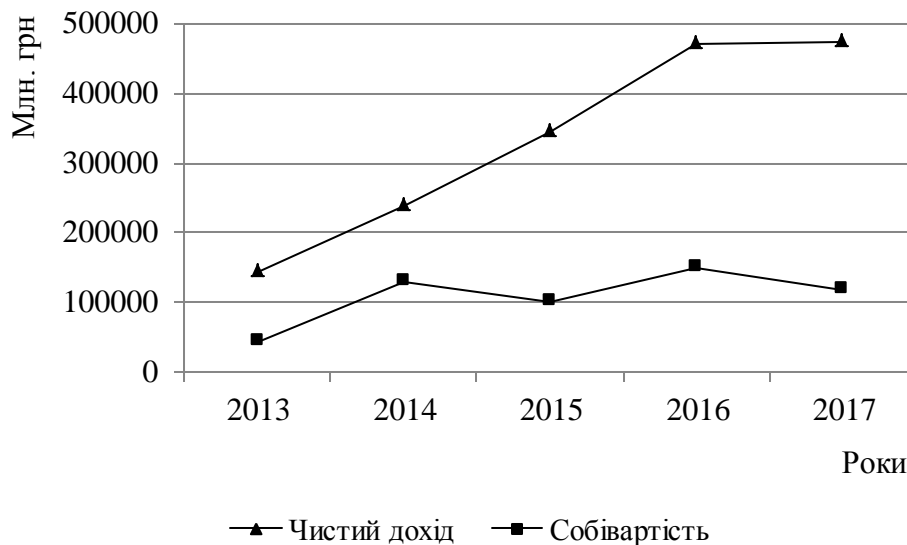

Рис. 5. Динаміка змін собівартості та виручки від реалізації ПАТ «Вітряний парк Очаківський» за 2013-2017 рр.

Основним джерелом формування капітальних інвестицій є довгострокові кредити закордонних банків. Частка основних засобів в структурі майна в середньому становить 80%, що свідчить про «важку» структуру активів, що свідчить про зниження оборотності капіталу – проте, це обумовлено галузевими особливостями підприємства.

Дебіторська заборгованість має тенденцію до збільшення, що може негативно вплинути на показники ліквідності та платоспроможності підприємства. Так як основним покупцем виробленої електроенергії є держава в особі державного підприємства «Енергоринок», зростання дебіторської заборгованості в поточному році майже в 4 рази свідчить про неефективне нормативне регулювання питань стосовно розрахунків за «зеленим» тарифом. Не зважаючи на поступове зростання валюти балансу, нарощування обсягів виробництва і реалізації, у підприємства наявні збитки. Діяльність ПАТ «Вітряний парк Очаківський» схильна до економічних,

політичних і соціальних ризиків, які присутні при веденні господарської діяльності в Україні. Значний вплив на формування збитків звітного року зробили суми курсових різниць, які виникли в зв'язку із коливанням курсу валют та були віднесені до витрат згідно вимог національних стандартів обліку, а також нараховані проценти за отримані кредити.

Для підвищення ефективності управління підприємства запропоновано сформувати систему обліково-аналітичного забезпечення управління капітальними інвестиціями – як єдність підсистем обліку, аналізу та контролю, які постійно взаємодіють через інформаційні потоки в процесі формування і передачі якісної інформації для забезпечення обґрунтованості та ефективності прийняття управлінських рішень. Загальна схема системи обліково-аналітичного забезпечення управління капітальними інвестиціями представлено на рис. 5.

У магістерській роботі вдосконалено порядок документального оформлення та облікової реєстрації процесу управління капітальними інвестиціями та запропоновано систему рахунків, реєстри аналітичного обліку; форми внутрішньої звітності та практичний інструментарій для проведення аналізу ефективності капітальних інвестицій.

У третьому розділі «Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення процесу управління капітальними інвестиціями на підприємстві» визначено основні шляхи удосконалення організаційно-методичних підходів до обліку і контролю операцій з капітальними інвестиціями та здійснено аналіз ефективності капітальних інвестицій у процесі їх впровадження на підприємстві.

Зважаючи на потребу в деталізованій інформації, яку не представлено в бухгалтерському обліку, пропонується в управлінському обліку відображати інформацію про капітальні інвестиції в таких розрізах: за способами їх здійснення на підприємстві; за джерелами фінансування з деталізацією їх на власні, позикові та залучені; за видами необоротних активів, в які вони здійснені; за обсягами інвестицій в об'єкти охорони навколишнього природного середовища і раціонального використання природних ресурсів; за видами технологічних інновацій та придбаних (переданих) підприємством нових технологій (технічних досягнень). Ведення управлінського обліку здатне забезпечити вчасне отримання внутрішніми користувачами чітко структурованої та об'єктивної управлінської інформації про капітальні інвестиції.

Рис.5. Система обліково-аналітичного забезпечення управління капітальними інвестиціями

Аналіз капітальних інвестицій повинен здійснюватись в три етапи: збір і обробка даних (первинні документи, реєстри обліку, фінансова та статистична звітність), безпосередньо аналіз із визначеними методами та інструментарієм (аналіз динаміки та структури капітальних інвестицій в таких розрізах: за формами відтворення, за об'єктами вкладення, за джерелами фінансування, за видами діяльності; аналіз ефективності капітальних інвестицій: рентабельність капітальних інвестицій, віддача капітальних інвестицій, термін окупності капітальних інвестицій) та узагальнення результатів аналізу (виявлення внутрішніх резервів та розробка і реалізація заходів, спрямованих на підвищення ефективності капітальних інвестицій).

ОСНОВНІ ВИСНОВКИ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

1. Вітроенергетика визначена у світі найбільш перспективною галуззю альтернативної енергетики. Цей вид джерела енергії є непрямую формою сонячної енергії, і тому належить до відновлюваних джерел енергії. У відповідності з висновками міжгалузевого науково-технічного центру вітроенергетики Національної академії наук України частина території області, яка має високий вітроенергетичний потенціал, оцінюється в 10 %, або 2500 кв.км. Одними з найбільш перспективних майданчиків у Миколаївській області є Очаківське та Березанське вітрополя загальною площею 4000 га. Останні вісім років ведеться активна робота по впровадженню в області проектів з виробництва електроенергії з альтернативних (відновлювальних) джерел енергії. Основною проблемою розвитку вітрополя Миколаївської області є відсутність електричних мереж для приєднання вітроустановок до об'єднаної енергосистеми України.

2. Завдяки значному промисловому і науково-технічному потенціалу, вигідному географічному положенню, розвинутій транспортній інфраструктурі, високому освітньому рівню населення, висококваліфікованим трудовим ресурсам Миколаївська область є привабливим для інвестування регіоном на півдні України загалом і для вкладення в альтернативні джерела енергії зокрема. Проте, динаміку капітальних інвестицій в Україні та Миколаївській області за останні роки не можна оцінити однозначно позитивно, інвестування зменшилось на 24,7%. Основним джерелом фінансування капітальних інвестицій в Миколаївській області є переважно власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 73,2% загального обсягу.

3. Потреба в розробці теоретичних та методичних положень обліку операцій з капітальними інвестиціями вимагає уточнення їх економіко-правової сутності. Тракткування категорії «капітальні інвестиції» в наукових та нормативно-правових джерелах свідчить про неоднозначність підходів та певні відмінності, що може призвести до ускладнення визначення капітальних інвестицій як об'єкту обліку та аналізу.

Узагальнення теоретичних і практичних підходів до розуміння основних понять дозволило визначити поняття «капітальні інвестиції» як вкладення, акумульовані із різних джерел у будівництво, придбання, виготовлення (створення, вирощування), поліпшення (реконструкцію, модернізацію, технічне переоснащення) основних засобів, нематеріальних активів, інших необоротних матеріальних активів, довгострокових біологічних активів з метою отримання економічних вигод та приросту капіталу.

4. Для забезпечення достовірного відображення в бухгалтерському обліку капітальних інвестицій систематизовано класифікацію, яка включає такі ознаки: 1) За об'єктами вкладення; 2) За суб'єктами вкладення; 3) За формами відтворення; 4) За функціональним призначенням; 5) За ступенем завершення; що дасть змогу ідентифікувати інвестиційний зміст

матеріальних, нематеріальних і фінансових активів підприємств, виявити напрямки і форми суб'єктів інвестиційного процесу.

Розроблена класифікація забезпечує підвищення точності, оперативності та достовірності облікових даних для цілей управління капітальними інвестиціями на підприємстві через належно побудовану систему контролю та дозволяє побудувати систему синтетичного обліку даного активу.

5. Для оцінки фінансового стану та результатів діяльності підприємства був проведений горизонтальний, вертикальний та коефіцієнтний аналіз фінансової звітності ПАТ «Вітряний парк Очаківський» за 2015-2017 рр. В цілому виробничо-господарську діяльність підприємства протягом трьох років можна оцінити як умовно-задовільну. У підприємства наявні збитки, які виникли в зв'язку із коливанням курсу валют та були віднесені до витрат згідно вимог національних стандартів обліку, також нараховані проценти за отримані кредити. Підприємство сильно залежить від зовнішніх джерел фінансування, через неузгодженість законодавства у підприємства збільшилась дебіторська заборгованість майже в 4 рази. Це негативно впливає на показники платоспроможності та фінансової стійкості.

6. З метою вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення процесу управління капітальними інвестиціями підприємств вітроенергетики конкретизовано порядок формування облікової інформації, зокрема: розроблено форми реєстрів аналітичного обліку та порядку здійснення записів у них; застосовано комплексний підхід до побудови системи контролю, розроблено форми внутрішньої звітності, внесено зміни до робочого плану рахунків.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У наукових фахових виданнях:

1. Комарницький П.П. Організаційні аспекти обліку, аналізу та контролю в холдингових компаніях /Н.О. Руденко, П.П. Комарницькій.// Студентські наукові студії – 2019 – подано до друку.

АНОТАЦІЯ

Комарницький П.Обліково-аналітичне забезпечення управління капітальними інвестиціями на підприємстві. – Рукопис

Магістерська робота на здобуття ступеня магістра за спеціальністю 071- облік і оподаткування. Чорноморський національний університет імені Петра Могили, м. Миколаїв.

Магістерська робота присвячена проблемі вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління капітальними інвестиціями на

підприємстві вітроенергетики та розробці практичних рекомендацій щодо документального оформлення операцій з капітальними інвестиціями, організаційно-методичних положень з аналізу ефективності капітальних інвестицій.

Згідно поставленої мети в роботі визначено економічно-правовий зміст та класифікацію капітальних інвестицій для цілей обліку; надано організаційно-економічну характеристику ПАТ «Вітряний парк Очаківський», опрацьовані основні аспекти організації та методики бухгалтерського обліку, контролю та аналізу операцій з капітальними інвестиціями шляхом побудови комплексної системи обліково-аналітичного забезпечення.

В результаті в роботі запропоновано рекомендації щодо удосконалення облікового відображення операцій з капітальними інвестиціями, що забезпечить їх достовірну оцінку та відображення в системі бухгалтерського обліку. Надано пропозиції щодо вдосконалення процесу документування операцій з капітальними інвестиціями шляхом розробки пакету форм первинного обліку та форм внутрішньої звітності. Окрім того, внесено пропозиції стосовно формування інформації про капітальні інвестиції в бухгалтерській та статистичній звітності.

Ключові слова: капітальні інвестиції, обліково-аналітичне забезпечення, облік, аналіз, контроль

ABSTRACT

Komarnitsky P. Accounting and analytical support for the process managing capital investments in the enterprise. – Manuscript

Master's thesis for the degree of Master of specialty 071 .- accounting and taxation. The Black Sea National University named Petro Mohyla, Mykolaiv.

The master's thesis is devoted to the problem of improving the accounting and analytical provision of capital investment management at the wind power plant and developing practical recommendations for the documentary design of operations with capital investments, organizational and methodological provisions on the analysis of the efficiency of capital investments.

In accordance with the set goal, the economic-legal content and classification of capital investments for accounting purposes are determined in the work; Organizational and economic characteristics of PJSC "Windsor Park of Ochakivsky" were given, the main aspects of organization and methods of accounting, control and analysis of operations with capital investments were worked out by means of construction of an integrated system of accounting and analytical support.

As a result, the paper proposes recommendations for improving the accounting reflection of operations with capital investments, which will ensure their reliable assessment and reflection in the accounting system. The proposals for improving the process of documentation of operations with capital investments are developed by developing a package of forms of primary accounting and forms of

internal reporting. In addition, proposals have been made regarding the formation of information on capital investments in accounting and statistical reporting.

Key words: capital investments, accounting and analytical support, accounting, analysis, control